ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Исмоилова Муборакби Кенжаевна дар мавзуи «Асосҳои илмӣ–методологии ташаккули фаъолияти таълимӣ – маърифатии донишҷӯён дар раванди машғулиятҳои амалӣ аз фанни химия" барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.02- Назария ва методикаи фанҳои табиӣ, таҳсилоти касбӣ (химия)

Мавзуи интихобкардаи диссертант Исмоилова. М.К. яке аз мавзуъҳои актуалӣ ба ҳисоб рафта, накш ва мақоми машғулиятҳои назариявӣ, амалӣ ва озмоишӣ-таҷрибавии химиявӣ, дар ташаккули фаъолияти зеҳнию ахлоқӣ, хотира ва тафаккури донишҷӯён нақши калидӣ дорад.

Яке аз масъалаҳои асосии таълими химия бо истифодаи таҷрибаю озмоишҳо, ин бедор намудан ва ташаккул додани шавқу завқ, дониш, маҳорату малака ва ҷанбаҳои маърифат, яъне диққат, хотира, тафаккур, эҳсосот ва ғайраҳо ба шумор меравад. Бахри таъмини алоқамандии мантиқии машғулиятҳои назариявӣ бо озмоишӣ-таҷрибаҳои химиявӣ, назария ва амалия, омӯзишу баррасии сарчашмаҳои илмию методологӣ оид ба инкишофи марҳилаҳои таърихии химия гузаронидани машғулиятҳои шавқовар тавассути шабнишиниҳою викторинаҳои кимиёвӣ бағоят муҳиму бамаврид мебошад.

Ташкил ва гузаронидани машғулиятҳои озмоишӣ-таҷрибавии кимиёвӣ натанҳо боиси шавқу завқи касбомӯзӣ, балки боиси фаъолияти мустақилонаи таълимию маърифатӣ,эҷодию ҷустуҷӯии донишҷӯёну хонандагон низ мегардад.

Ҳадафи таҳқиқот, аз нуқтаи назари илмӣ таҳия ва мураттаб намудани санҷиш, таҳқиқ ва омӯзиши ҷанбаҳои методии ташаккули шавқу завқ, донишандӯзӣ, маҳорату малака ва фаъолияти таълимӣ – маърифатии донишҷӯён дар раванди гузаронидани машғулиятҳои амалӣ, таҷрибавӣ-озмоишӣ дар ҷараёни таълими сикли фанҳои химия мебошад.

Мувофиқи ҳадафу вазифаҳои диссертатсия мантиқан он аз муқаддима, ду боби асосӣ, хулоса ва номгӯйи адабиёт шакл гирифтааст. Дар муқаддима муҳимияти мавзуи таҳқиқот асоснок карда шудааст, дарачаи коркарди масъала, асосҳои методологӣ ва назариявии таҳқиқот, объект, мавзуъ, предмет, фарзия, методҳои таҳқиқот, аҳамияти назариявӣ ва амалии он пешниҳод карда шуда, эътимоднокии натиҷаҳои бадастомада, навгониҳои илмии таҳқиқот кушода шудаанд.

Боби якуми диссертатсия таҳти унвони "Асосҳои назариявӣ ва методологии тайёр намудани донишҷӯён дар раванди гузаронидани машғулиятҳои амалӣ аз фанни химия" номгузорӣ карда шудааст.

Дар зербоби якум "Асосҳои педагогӣ-психологии ташаккули шавқу завқи донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ҳангоми гузаронидани корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ дар дарсҳои химия" таъкид мегардад, ки омӯзишу таҳқиқи банду қисматҳои силсилабандҳои химия, дар ҷараёни тадриси машғулияти назариявӣ, амалӣ ва озмоишӣ-таҷрибавӣ, асоси ташаккули шавқу завқ, дониш, маҳорату малака ва ҷанбаҳои касбомӯзию касбинтихобкунии донишҷӯён маҳсуб меёбад. Рушду ташаккули хотира ва тафаккури донишҷӯён дар раванди таълими химия, яке аз самтҳои асосии инкишофи фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён маҳсуб меёбад.

Боби дуввуми диссертатсия "Машғулиятҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ аз фанни химия-асоси ташаккули фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён" номгузорӣ карда шуда, дар ин боб, пайдарпайии шарҳу баёни натиҷаҳои озмоишҳои (буришҳои) педагогӣ дар 3-марҳалаи тадқиқот (2017-2018, 2019-2020 ва 2020-2021), дар гурӯҳҳои озмоишӣ (экспериментали) ва санҷишии (назоратӣ) курсҳои 1,2 ва 3-юми муассисаҳои таҳсилоти олии омӯзгории касбии вилояти Хатлон, аз ҷумла ДДК ба номи А. Рӯдакӣ, Донишгоҳи давлатии Данғара ва ДДБ ба номи Н.Хусрав мавриди омӯзиш ва таҳқиқи педагогӣ гардидаанд.

Мақсади таҳқиқот таҳқиқ, коркард ва татбиқи асосҳои илмӣ-методологии ташаккули шавқу завқ ва фаъолияти таълимӣ-маърифатии донишҷӯён дар ҷараёни гузаронидани машғулиятҳои амалӣ аз фанни

химия мебошад. Ҳамаи натиҷаҳои ба даст овардашуда боэътимод мебошанд ва хулосаҳои кори рисолаи номзадӣ ва автореферати он асоснок карда шудаанд.

Саҳеҳияти натиҷаҳои таҳқиқот. Натиҷаҳои асосии таҳқиқотҳои озмоишии педагогӣ дар маводҳои Паёми ДМТ, Паёми ДДОТ ба номи С.Айнӣ, Паёми ДДБ, дар васоитҳои таълимӣ- методӣ, дар ҷаласаҳои кафедраи химия ва методикаи таълими он, конференсияҳои ҷумҳуриявии илмӣ- назариявӣ, дар ҷараёни машғулиятҳои амалӣ, корҳои таҷрибавию озмоишӣ иҷро гардиданд.

Интишори натиҷаҳои диссертатсия. Натиҷаҳои ба дастомадаи таҳқиқот дар 16-мақолаи илмӣ, аз ҷумла 6-мақолаи илмии аз ҷониби КОА- и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда, 4- маводи таълимӣ ва 6-мақола дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ба чоп расидаанд.

Сохтор ва ҳаҷми диссертатсия. Рисолаи илмӣ, аз муқаддима, 2 – боб, 6 -зербоб, хулосаҳои боби I ва II, хулосаҳои умумӣ ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад. Дар рисола натиҷаи кор дар 12- ҷадвал ва 13- расму диаграмма нишон дода шудааст.

Ман чунин ҳисоб мекунам, ки кори диссертатсионии Исмоилова Муборакби Кенжаевна дар мавзуи «Асосҳои илмӣ–методологии ташаккули фаъолияти таълимӣ –маърифатии донишҷӯён дар раванди машғулиятҳои амалӣ аз фанни химия” кори баанҷомрасидаи илмию таҳқиқотӣ буда, ба талаботи ихтисос ҷавобгӯ аст ва муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.02-Назария ва методикаи фанҳои табиӣ, таҳсилоти касбӣ (химия) арзанда ҳисобида мешавад.

Тақриздиҳанда:

н.и.т, и.в.дотсенти кафедраи технологияи
дорусозӣ ва биохимияи тибии ДТМИК: Кучаров М.С.

Имзои Кучаров М.С-ро тасдиқ мекунам:

сардори раёсати кадрҳои ДТМИК: Шокиров Қ.Б

ШӮЪБАИ КАДРҲО ВА КОРГУЗОРӢ
ОТДЕЛ ДЕЛОПРОИЗВОДСТВА